

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَنَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهِ وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾

★ 12 Andolsun biz Lokman'a ilim, derin anlayış kabiliyeti, hikmet, sağlıklı ve ahlâklı yaşama bilgisi verdik.

“- Allah'a şükret” dedik. Lütfun değerini bi-lip şükreden, ancak kendisi için şükretmiş olur. Nankörlük edense, bilsin ki, Allah zengindir, muhtaç değildir, her türlü övgüye, şükre lâyıktır.

وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ لِبَنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾

13 Hani Lokman oğluna öğüt vererek, sorumluluklarını hatırlatarak:

“- Oğulcuğum, ilâhlığında, otoritesinde, mülkünde, tasarruflarında Allah'a ortak koşma, gizli şirke düşme, başka otoriteler kabul etme. Şirk büyük bir haksızlıktır, zulümdür” demişti.

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُ وَهْنًا عَلَى وَهْنٍ وَفِصَالُهُ
فِي عَامَيْنِ أَنْ اشْكُرْ لِي وَلِوَالِدَيْكَ إِلَى الْمَصِيرِ ﴿١٤﴾

14 Biz insana, ana-babasına iyi davranmasını tekrar tekrar tavsiye ettik. Anası onu, günden güne ağırlaşan sıkıntılara katlanarak karnında taşımıştır. İki yıl emzir-miş. İki yıl sonunda onu sütten kesmiştir. İşte bunun için:

“- Bana şükret, anana-babana teşekkür et” diye tekrar tekrar tavsiyede bulunduk. Sonuçta yalnız benim huzuruma gelip hesap vereceksiniz.

وَإِنْ جَاهَدَاكَ عَلَى أَنْ تُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا
وَصَاحِبُهُمَا فِي الدُّنْيَا مَعْرُوفًا وَاتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَيَّ ثُمَّ إِلَيَّ
مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾

15 Eğer anan, baban, seni, lehinde ilmî bir delil ortaya koyamadıkları bir şeyi, ilâhlığımda, otoritemde, mülkümde, tasarruflarımda bana ortak koşman için zorlarsa, onlara itaat etme. Onlarla dünyada İslâmî kurallarla örtüşen örfe, hakkaniyete uygun candan dost arkadaş gibi davran. Bana yönelenlerin, bana düşkün olanların, bana bağlananların yolunu, hayat tarzını benimse. Sonunda hesap vermek üzere benim huzuruma getirileceksiniz. O zaman işlediğiniz amelleri bir bir ortaya koyarak sizi hesaba çekeceğim.

يَا بُنَيَّ إِنِّ تَكُ مَثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ فَتَكُنْ فِي صَخْرَةٍ أَوْ
فِي السَّمَوَاتِ أَوْ فِي الْأَرْضِ يَأْتِ بِهَا اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾

16 Lokman oğluna:

“- Oğulcuğum, yaptığın amel, bir hardal tanesi ağırlığınca da olsa, bir kaya içinde veya göklerde, yahut yerin derinliklerinde bulunsa, yine de Allah onu senin karşına getirir. Allah hikmetine nüfuz edilmeyen yüce varlıktır; gizli-açık her şeyden haberdardır” dedi.

يَا بُنَيَّ أَقِمِ الصَّلَاةَ وَأْمُرْ بِالْمَعْرُوفِ وَانْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَاصْبِرْ
عَلَى مَا أَصَابَكَ إِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٧﴾

17 “- Oğulcuğum, namazı erkânına, şartlarına, vaktine riayet ederek âşikâre kıl. Kur'ân'ın ve sünnetin hükümlerini, meşrû olanı, İslâmî kurallarla örtüşen örfü, ilmî verileri, mü'minlerin tasvip ettiği, icrasında hayır gördüğü, planları, programları, adaleti uygulayarak kamu düzenini sağla, iyiliği emret. Şeriatın suç saydığı, haram kıldığı, kamu vicdanının tasvip etmediği, mü'minlerin icrasında hayır görmediği şeyleri, bunların savunuculuğunu, sözcülüğünü aklını kullanıp yasaklayarak, önleyici tedbirler alarak kamu güvenliğini temin et. Başına gelen belâlardan yılmayarak sabırla mücadelele devam et. Bunlar ciddi, kararlı olmayı gerektiren maksada ulaştıran mücadele metotlarındandır.

وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾

18 “- Küçümseyerek, surat asarak insanlardan yüz çevirme. Yeryüzünde bilgi ve becerilerini kötü kullanıp böbürlenerek, çalım satarak yürüme. Allah kendini beğenmiş, övünmek için iyiliklerini sayıp döken kimseleri sevmez.”

وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْصِصْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ
لَصَوْتُ الْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

19 “- Davranışlarında ölçülü ve dengeli ol, tabii bir şekilde yürü. Sesini alçaltarak zarif ve nazık bir şekilde konuş. Unutma ki seslerin en çirkini eşeklerin sesidir.”